

продукция P може да се изрази с произведението $\bar{p}Q$. Тъй като отделните q_i са количества на една и съща стока, отношенията $\frac{q_i}{\sum_{i=1}^k q_i}$ са относителните

дялове f_i , които образуват структурата на стоката според използвания групировъчен признак. Тогава същата средна цена \bar{p} може да се представи и със сумата от произведенията $p_i f_i$, т.е. $\bar{p} = \sum_{i=1}^k p_i f_i$, откъдето цялата стойностна маса $P = Q \sum_{i=1}^k p_i f_i$.

За разлика от еднородната продукция (съвкупност) разнородната продукция представлява множество от различни стоки и услуги. Типичен пример за такава продукция са 568-те вида потребителски стоки и услуги, които се наблюдават текущо през 2010 г. от отдел „Статистика на потребителските цени и паритети на покупателната способност“ на Националния статистически институт. Всеки от тези видове може да се разглежда с някаква степен на условност като еднородна подсъвкупност на цялата разнородна съвкупност. Следователно тук групировъчните признаци са поне два - видът на стоките и услугите и средната цена за всеки вид. Стоките във всяка еднородна подсъвкупност са пряко сравними и взаимно заменяеми, също с различна степен на условност, но в различните групи те са несравними. По този начин стойностната маса на цялата разнородна продукция

не може да се представи както за еднородната продукция чрез произведението $P = \bar{p}Q$, защото за разнородните стоки и услуги не може да има средна цена \bar{p} , нито структура f_i . Тук може да се говори само за състав, но не и за структура на еднородни единици. При тези условия единствената възможност да се изрази стойностната маса на разнородната продукция чрез цени и количества е със сумата на стойностните маси на всички еднородни подсъвкупности. Всяка такава маса се изразява с произведението $p_i q_i$, където p_i е средната цена на стоката от i -ти вид, а q_i е количеството на нейните физически единици в съответната натурална мярка. Или стойностната маса на разнородната продукция P е сумата $\sum_{i=1}^k p_i q_i$.

Посоченото различие между еднородната и разнородната съвкупност е принципно и е първото решаващо условие за еднозначно и точно решение на задачата за влиянието на промените на цените и на физическия обем на продукцията върху промяната на нейната стойностна маса. От това принципно различие между еднородна и разнородна съвкупност произлизат няколко специфични особености на техния факторен анализ. В следващото изложение се прави паралелен анализ на промените на стойностни маси на еднородна и разнородна продукция с едни и същи данни. Целта е, първо, да се покажат конкретните различия на методите за еднозначно и точно решение от адитивен факторен анализ на